

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ SUN В СИСТЕМІ АМЕРИКАНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ

Розвод Е. В.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

У статті актуалізовано діахронний підхід до вивчення мовної репрезентації когнітивної одиниці (концепту), що дав змогу виявити низку конотацій, які співвідносяться з реаліями певного періоду та ціннісними елементами американської культури. Наголошено, що цінності сприймаються як норма (або ідеал), тобто те, що визначає етнічний колектив як приклад для наслідування.

Стаття присвячена дослідженню репрезентації лінгвокультурного концепту SUN як одиниці концептосфери американців – носіїв англійської мови та аксіологічного виміру концепту з огляду на ціннісні установки американського суспільства. З урахуванням цього велику увагу приділено символічному значенню досліджуваного концепту, яке може проявлятися як у текстах, так і в культурних артефактах.

Визначено, що в системі американських цінностей лексема SUN належить до розряду слів-джерел, що відбивають зміни в духовній культурі спільноти. Підтверджено наявність концепту SUN у тексті національного гімну США та висвітлено особливості вербалізаторів концепту SUN – **dawn, light, twilight, gleaming, gleam, morning, beam, reflect, shine, stream** – і когнітивної метафори SUN IS A VESSEL CONTAINING LIQUID. Зокрема, аналіз вербалізаторів концепту в національному гімні країни показав, що сонце уособлює надію, перемогу, сили добра. Зміни, які викликані розвитком науки й діяльністю людини, відобразилися на рівні конотацій, пов'язаних із досліджуваним концептом SUN.

З'ясовано, що з початку XX століття відбулось зміщення конотацій у бік негативного полюса, тобто сонце сприймається не тільки як джерело щастя й радості, але й (часом) небезпеки, хвороби, і навіть смерті. Визначено, що це викликано такими об'єктивними чинниками: зміною клімату, інтенсивнішим впливом сонячної радіації на організм людини, а також популяризацією здорового способу життя в США.

Резюмовано, що концепт SUN є важливою частиною лінгвокультури Сполучених Штатів Америки. Значено, що, з одного боку, наповнення концепту має багато схожих рис з іншими культурами, а з іншого – демонструє риси, притаманні лише менталітету жителів цієї країни.

Ключові слова: концепт, цінності, уособлення, суспільство, конотації.

Rozvod E. V. Representation of the linguocultural concept SUN in the system of American values. The article updates the declared diachronic approach to the study of the linguistic representation of the cognitive unit (concept) that made it possible to identify a number of connotations, which correlate with realities of a certain period and value elements of American culture. It has been found that values are perceived as a norm (or ideal), something that is valued by an ethnic group as an example to follow.

The article focuses on the linguistic and cultural aspects of the SUN concept in the American variant of the English language and deals with the axiological dimension of the concept SUN, which is studied in relation to the values entrenched in the American society. Since the author treats SUN as a linguistic and cultural concept, much attention is given to its symbolic meaning revealed not only in texts and narratives but also in cultural artifacts.

It has been defined that in the system of American values, the lexeme SUN belongs to the category of source words that reflect changes in the spiritual culture of the community. This confirms the existence of the concept SUN in the national anthem of the United States, the text of which contains ten verbalizers – **dawn, light, twilight, gleaming, gleam, morning, beam, reflect, shine, stream** and cognitive metaphor SUN IS A VESSEL CONTAINING LIQUID. Having analyzed the verbalizers of the concept in the American anthem, we may conclude that sun is the embodiment of hope, victory, forces of good and light. The changes brought forth by the scientific progress and anthropological factors can be traced at the level of connotations related to the concept.

It has been figured out that there is a shift in connotations towards the negative pole starting in the 20th century. The sun is regarded not only as a source of happiness and joy but also as a danger, a medical factor and a deadly force. It is obvious that such objective factors as climate change, greater exposure to sun radiation and its detrimental effect on a human body and a greater awareness as regards a healthy lifestyle all contributed to such perception of the sun.

It has been proved in the article that the SUN concept is an important part of the linguoculture of the United States. It has also been noted that, on the one hand, the content of the concept has many similarities with other cultures, and, on the other, – demonstrates features that are unique to the mentality of the people of this country.

Key words: concept, values, impersonation, society, connotation.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Питання сприйняття реальності людиною, подальша обробка перцептивного досвіду мозком і матеріальне втілення мисленне-

вих конструктів у мові є одним із найактуальніших у сучасній лінгвістиці. Занурення ж суто когнітивних і мовних явищ у соціальний контекст та їх аналіз крізь призму культури певної спільноти допомагає

розкрити роль мови не лише в житті окремого індивіда, але й усього суспільства. Саме *лінгвокультурні концепти* є тими цеглинками, з яких вибудовується образ людини як носія певної культури.

Дослідження мовних явищ під кутом відображення в них соціальних цінностей ставить у центрі уваги проблему аналізу аксіологічних аспектів мовної картини світу в певній культурі. Зміни в ідеологічних, зокрема ціннісних, уявленнях мовного колективу впливають на семантичну еволюцію соціально-оцінних номінацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження концепту як ціннісної домінанти (ключового слова) та його ціннісного навантаження відображене у наукових розвідках Н. Д. Арутюнової, Л. Г. Панової, Г. Г. Слишкіна, В. В. Колесова та В. І. Карасика.

Поява різноманітних аксіологічних концепцій зумовлена різними поглядами на сутнісні характеристики цінностей. Аксіологічна теорія культурних домінант, до прикладу, яскраво відображена у концепції національно-культурних вербальних стереотипів, запропонованій А. Вежицькою, де поняття *культурної домінанти* ототожнюється із поняттям *ключового слова* [2].

Сучасні дослідження зв'язку аксіологічних понять із лексико-семантичною сферою сягають концепції французького лінгвіста Ж. Маторе, який розвинув, ґрунтуючись на ідеї «семантичного поля», конструкт «понятійного поля» (*field of ideas, champ notionnelle*). У межах цього поля Ж. Маторе виділив два лексичних розряди слів: слова-свідки (*witness words, mots temoins*) і слова-джерела (*key words, mots clefs*). Перші, на думку науковця, відображають зміни в матеріальній культурі, а другі – у духовній [3, 10].

У науковій спільноті ще й досі точаться дискусії стосовно того, де міститься культура. Одні відстоюють тезу, що культурна мудрість спільноти перебуває в її колективній свідомості, а не у свідомості окремих її членів. На противагу цьому когнітивісти наполягають, що свідомість окремих людей – це найголовніше вмістилище мовного й культурного знання [9, 1205].

Формулювання мети і завдань статті. Мета пропонованої статті – розглянути лінгвокультурний концепт *SUN* у площині американської культури крізь призму цінностей. **Завдання** – використати комплексний міждисциплінарний підхід для глибокого аналізу досліджуваного питання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наведемо кілька визначень поняття *цінності*, відомих у лінгвістиці, соціології й психології. У межах психології цінності разом із моделями світу, засобами та ґештальтами поведінки утворюють чотири основні блоки, у яких локалізовано характерологічні риси суб'єкта. Соціологи трактують цінності як сукупність визначених явищ дійсності, які людина позитивно оцінює з погляду власного або суспільного блага. Прагнення та цілі людини й суспільства детерміновані прийнятими ними цінностями [12, 77]. В американській соціології цінності вважають підвалинами суспільного життя. Зазначено, що батьки передають своїм дітям цінності та цілі груп і свого соціального класу (або класу, з яким вони себе ідентифікують) [6, 45].

Відомі лінгвісти теж приділяють велике значення цінностям. Так, цінності трактують як вищі орієнтири, що визначають стан людської життєдіяльності й відіграють особливу роль серед складників мовленнєвої особистості [7, 209]. Вони поділяються на два види: інструментальні цінності (*instrumental values*), які скеровують щоденну поведінку людей, та визначальні цінності (*terminal values*), або остаточні цілі, яких варто або не варто досягати [11, 459].

Цінності, на думку Н. Д. Арутюнової, виконують координаційну (між людиною й світом об'єктів), стимуляційну (спрямовують діяльність), дидактичну та регулятивну (прескриптивну) функції в механізмах життя [1, 183].

Система домінантних у великій соціальній групі мотивів, яка детермінована на рівні свідомості наявної ієрархії цінностей, показує представникам цієї спільноти певну єдність переконань, ідеалів, схильностей та інтересів. Ці та інші фактори, що забезпечують готовність діяти певним чином, виступають соціальними установками й можуть уважатися одним із основних складників менталітету нації або соціального прошарку [4, 60].

Як когнітивний складник структури особистості менталітет найяскравіше проявляється в певній звичній поведінці або стереотипах поведінки, з якими тісно межують стереотипи прийняття рішень [4, 60].

Цікаву думку стосовно стереотипів висловив А. Ченкі, пов'язавши їх із концептуальною метонімізацією. Дослідник доводить, що соціальні стереотипи – яскравий приклад того, як певні яскраві (*salient*) члени категорії можуть використовуватися для репрезентації усєї категорії (частина позначає ціле). При цьому існує небезпека того, що умовиводи про цілу категорію людей будуть ґрунтуватися на характеристиках певної підгрупи [8, 180].

Метафорична концептуалізація та культура теж тісно пов'язані між собою. Головне питання, на яке вчені намагаються знайти відповідь: які метафори обумовлені культурою, а які мають універсальний характер [10, 204].

Слід зазначити, що важливим чинником формування мовної картини світу окремої спільноти є менталітет. Наприклад, на формування мовної картини американців великий вплив мала ідеалізація протягом десятиліть таких ціннісних уявлень, як «американізм», «американський спосіб життя», «саяне місто на горі» (*Americanism, American way of life, a shining city on a hill*). Прагматичну спрямованість цих мовних реалій пояснюють їхнім зв'язком зі специфічно американською ідеологією, яка, на думку американського культуролога У. Зелінського, полягає в тому, щоб здійснити мрію про людське вдосконалення, а потім поділитися своїм досвідом і досягненнями з усім світом [3, 12].

Американська мрія має кілька трактувань: 1) мрія американців про демократію, рівність і свободу, проголошені в Декларації незалежності 1776 року; 2) американський спосіб життя; 3) концепція про те, що американська соціальна, економічна та політична система робить можливим успіх для кожного американця; 4) демократичні ідеали, на яких засновувалася Америка: американський спосіб життя у своєму найкращому прояві.

Д. Лімінг і Д. Пейдж переконують, що сутність так званої американської мрії має міфологічний характер і ґрунтується на основному міфі, який можна назвати «з бідності до багатства» (*the rags-to-riches myth*), або «людина, яка зробила себе сама» (*the self-made man myth*). За канонами американської мрії, бідний хлопчина може або досягнути успіху, або стати на слизьку стежину (*make good or make bad*) (6).

Як бачимо, американська мрія включає глобальні аспекти, її успіх пов'язаний зі здійсненням її в США. Національний колорит американської мрії визначає те, що конкретно лягло в основу цього поняття. Найкраще це можна проілюструвати мовними засобами, що втілюють певні компоненти цієї мрії, утворюючи відповідні лексико-семантичні групи [3, 12]. Прагматичне значення номінації *American Dream* переноситься на інші її компоненти: *to make it on one's own*, *to become a self-made man*, *self-reliance* [3, 13].

Звідси випливає, що американська мрія глибоко вкорінена в індивідуалізмі. Індивідуалізм – це спокійне й помірковане світовідчуття, яке схиляє людину до відособлення від інших, замкнутості в колі сім'ї та друзів, що призводить до поступової втрати інтересу до суспільства загалом [3, 44].

У літературі поширена думка, що не рівність, а саме індивідуалізм визначає головний напрямок американської ціннісної орієнтації [3, 46]. Очевидно, ніщо не втілює американську мрію краще, ніж установчі документи державності (Декларація про незалежність, Конституція) й національний гімн. Якщо в першій групі документів концепту *SUN* не виявлено, то гімн США надає широкий простір для аналізу цього концепту. Пісню “*The Star-Sprangled Banner*” оголошено національним гімном США 3 березня 1931 року, до цього як гімн використовувалися пісні “*Hail Columbia*” або “*My Country, 'Tis of Thee*”.

У національному гімні концепт *SUN* набуває метафоричного значення. У першому випадку сам концепт і його вербалізатори позначають час (частину доби), тому можна стверджувати наявність метафори *SUN IS TIME*:

Oh, say! Can you see by the dawn's early light

What so proudly we hailed at the twilight's last gleaming (13)

Цей фрагмент пісні містить чотири вербалізатори концепту *SUN* – *dawn*, *light*, *twilight*, *gleaming*. Увагу привертає протиставлення *dawn* – *twilight*, яке можна також трактувати як протиставлення сил добра і зла з його міфологічними витоками, причому світанок символізує перемогу, відродження, а сутінки – важке випробування, поразку, смерть.

Наступний фрагмент містить ще більше метафоричних значень:

Now it catches the gleam of the morning's first beam,

In full glory reflected now shines in the stream (13)

Тут спостерігаємо вербалізатори *gleam*, *morning*, *beam*, *reflect*, *shine*, *stream* і когнітивну метафору *SUN IS A VESSEL CONTAINING LIQUID*. Сонце наділене лише позитивними конотаціями, про що свідчить слово позитивної оцінної семантики *glory*. Когнітивний аналіз гімну США не лише виявив когнітивні

метафори, а й надав валідації виокремленим нами вербалізаторам, оскільки вони збіглися на 100 %.

Розглянемо концепт *SUN* у художній літературі США та спробуємо встановити, які саме цінності він утілював. Фактичний матеріал показав, що ціннісний аспект концепту зазнав певних трансформацій – у напрямку до негативного полюсу. Наприклад, у XIX ст. концепту *SUN* відповідали лише позитивні цінності – праведність і справедливість. Сонце також поставало символом Бога, раю, життя, радості, втіхи, позитивного світогляду, любові, воскресіння. Наприклад:

Everybody loved to have him around, too; he was sunshine most always – I mean he made it seem like good weather (12, 109)

So, in this vale of Death, God girds us round; and over all our gloom, the sun of Righteousness still shines a beacon and a hope. If we bend down our eyes, the dark vale shows her mouldy soil; but if we lift them, the bright sun meets our glance half way, to cheer (8, 795)

'That I cannot see the sunny side of the picture of life, like this artless but ardent enthusiast,' she added, laying her hand lightly, but affectionately, on the arm of her sister, 'is the penalty of experience, and, perhaps, the misfortune of my nature (2, 293)

Схожі тенденції можна простежити й у XX ст., хоча фрагментів із позитивною ціннісною оцінкою концепту *SUN* виявлено вчетверо менше.

Can you balance off the body, that pitiful, selfish thing of night against a whole lifetime of sun and intellect? (1, 119)

The track curved and now it was going away from the sun, which as it sank lower, seemed to spread itself in benediction over the vanishing city where she had drawn her breath (3, 84)

У першому фрагменті сонце символізує духовне піднесення початку, воно є ключовим елементом антитези на позитивному її полюсі, а також перебуває в одній когнітивній площині з інтелектом. Другий фрагмент утілює християнське метафоричне бачення сонця – «сонце = Бог». Таке значення маніфестує лексема *benediction* (*a Christian prayer of blessing*).

Водночас у XX ст. починають простежуватися негативні конотації, пов'язані із сонцем, що набувають подальшого розвитку у XXI ст. Такі конотації перебувають у двох чітко окреслених когнітивних площинах: «вплив сонця на людський організм» і «вплив сонця на господарську діяльність». Очевидно, що в першому випадку такі конотації прямо пов'язані з розвитком медицини й науковим обґрунтуванням шкідливого впливу сонця. Наприклад:

The sun drove through their skins, ripping and smashing tissues and nerves, till they became sick in mind and body, tossed most of the Decalogue overboard, descended to beastliness, drank themselves into quick graves, or survived so savagely that war vessels were sometimes sent to curb their license (7, 22)

The brown blotches of the benevolent skin cancer the sun brings from its reflection on the tropic sea were on his cheeks. The blotches ran well down the sides of his face and his hands had the deep-creased scars from handling heavy fish on the cords (5, 1)

Як бачимо, концепт *SUN* у мовній картині світу американця починає «обростати» негативними конотаціями. Сонце вбачають не лише життєдайною силою, а й грізним ворогом, що може не тільки значно погіршити фізичне здоров'я, але й зруйнувати здоров'я психічне.

Негативні конотації другого типу не нові в мовних картинах світу різних народів. Як зазначено, сонце може символізувати посуху, проте така аналогія має ареальні обмеження й наявна лише в регіонах із сухим кліматом. Очевидно, що на теренах США таке явище трактувалося швидше як стихійне лихо, а не звичний стан речей у природі. Так, у творі Д. Стейнбека «Грона гніву» описано посуху, що спіткала штат Оклахома, унаслідок якої чимало фермерських родин були змушені залишати домівку й шукати кращої долі на заході країни. Викликані переважно антропогенними факторами (порушення екології рівнин через екстенсивну оранку), такі стихійні лиха були новим явищем для американців, тому відповідна негативна конотація лише з'явилася й почала вкорінюватися в їхній свідомості. Продемонструємо це за допомогою уривку з роману:

In the water-cut gullies the earth dusted down in dry little streams. Gophers and ant lions started small avalanches. And as the sharp sun struck day after day, the leaves of the young corn became less stiff and erect; they bent in a curve at first, and then, as the central ribs of strength grew weak, each leaf tilted downward (10, 3)

Зміни в мовній картині світу американців негайно відобразилися і в наборі вербалізаторів концепту *SUN*. Зокрема, серед них з'являються терміни на позначення анатомії людини *skin, nerve, tissue, skin pigmentation*. Також виявлено дієслова негативної семантики, що позначають шкідливий вплив сонця як на саму людину, так і її оточення: *to hurt, to blister, to strike, to whip, to inflame, to rip, to smash*.

У ХХІ ст. ця тенденція продовжується, породжуючи у свідомості американців поляризацію конотацій, пов'язаних із концептом *SUN*. Тобто, з одного боку, сонце й надалі лишається символом життя й радості, а з іншого – негативні конотації першого типу (вплив на організм) посилюються, виникають нові негативні асоціації. Розглянемо відповідні приклади:

(1) *You were given protection once. You were given the sun itself. But you lost it already. You gave it away...* (4, 293)

(2) *Isolate out all individual predisposed aggression for appropriate gene therapy. Eradicate every strife*

within single generation humanity. Craft world happy sunshine peace. Beneficent lovely flower peace (9)

(3) *It sometimes struck her as ironic that her ancestors from Scotland and Ireland had bypassed northern climates with similar cloudy weather to move to a place where prolonged exposure to the sun practically guaranteed melanoma in people like them – or, at the very least, wrinkles, which was the reason her mother wore hats even if her time outside was limited to walking to and from the car* (11, 50)

(4) *Continued interior of shrine, media hyenas circling. Menacing forest multiple camera, blinding strobe continual sunburst, steady glare provided video recording. Thrust microphones* (9)

Фрагмент 1 містить традиційну для американської лінгвокультури позитивну конотацію – сонце як джерело життя й вічності. Фрагмент 2 демонструє перетворення позитивного символізму в негативний через іронію, оскільки автор уважає утопічними уявлення про мир і спокій у всьому світі, іменник *sunshine* в атрибутивній позиції увиразнює ілюзорність таких поглядів. Фрагмент 3 показує негативну конотацію першого типу, містить медичні терміни *exposure, melanoma*. Такі конотації є яскравими ілюстраціями цінностей нового типу, що порівняно недавно з'явилися в США і які можна схарактеризувати як *healthy lifestyle* або *physical and mental well-being*. Фрагмент 4 свідчить про появу нових негативних конотацій, коли сонце починають асоціювати зі сліпучими спалахами фотокамер. Він якнайкраще відтворює реалії сучасного американського життя, де гонитва за сенсаціями та гонорарами витісняє прості людські емоції, а соціальні мережі й масмедіа стали потужним інструментом впливу.

Висновки та перспективи досліджень у цьому напрямі. У дослідженні з'ясовано, що лінгвокультурний концепт *SUN* посідає одне з чільних місць у системі американських цінностей, уособленням яких постає «американська мрія». Значущість цього концепту засвідчує його наявність у національному гімні Сполучених Штатів. Діахронний підхід, тобто аналіз динаміки конотацій протягом трьох століть, дав змогу виявити збільшення обсягу конотацій, пов'язаних із сонцем, установити причини такого явища й дослідити їх поляризацію в художньому дискурсі ХХІ ст. Результати проведеного дослідження окреслюють перспективи вивчення та аналізу концепту *SUN* у системі британських цінностей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. Изд. 2-е., испр. Москва : Языки русской культуры, 1999. 896 с.
2. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / отв. ред. М. А. Кронгауз. Москва : Русские словари, 1996. 416 с.
3. Воїнов В. В. Соціально-оціночні номінації у контексті культури США. Київ : Либідь, 1994. 143 с.
4. Горошко Е. И. Языковое сознание : гендерная парадигма : монография. Москва; Харьков : Изд. дом «ИНЖЭК», 2003. 440 с.
5. Мазиев Ю. М., Сарафанникова С. В. Мифология политического дискурса в современном информационном пространстве. *Язык, коммуникация и социальная среда* : межвуз. сб. науч. трудов. Воронеж : ВГТУ, 2001. Вып. 1. С. 75–83.
6. Мертон Р. К. Социальная теория и социальная структура. *Человек и общество* : хрестоматия / ред. С. А. Михеев. Киев : Ин-т социологии НАН Украины, 1999. С. 38–76.
7. Мещерякова Ю. В. Концепт «красота» в английской и русской культурах. *Языковая личность: проблемы лингвокультурологии и функциональной семантики* : сб. науч. трудов. Волгоград : Перемена, 1999. С. 209–215.
8. Cienki A. Frames, Idealized Cognitive Models, and Domains. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 170–187.

9. Dirven R., Wolf H.-G., Polzenhagen F. Cognitive Linguistics and Cultural Studies. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 1203–1221.
10. Grady J. E. Metaphor. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford : Oxford University Press, 2007. P. 187–213.
11. Hybels S., Weaver R. Communicating effectively. 5th ed. Boston, Mass. etc. : McGraw Hill, 1998. XXV. 550 p.

ДОВІДКОВА ЛІТЕРАТУРА

12. Рождественский Ю. В. Словарь терминов (общеобразовательный тезаурус) : Мораль. Нравственность. Этика. Москва : Флинта; Наука, 2002. 88 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Bradbury R. Dandelion Wine. URL: https://archive.org/stream/RayBradburyDandelionWine/Ray_Bradbury_-_Dandelion_wine_djvu.txt
2. Cooper J. F. The Last of the Mohicans. URL: http://www.planetpublish.com/wpcontent/uploads/2011/11/The_Last_of_the_Mohicans_NT.pdf
3. Fitzgerald F. S. The Great Gatsby. URL: <http://swornfriends.com/Common/ueditor/net/upload/51/2013-06-25/475E0E9BC8883C37.pdf>
4. Gaiman N. American Gods. URL: http://www.somersetacademy.com/ourpages/auto/2015/9/29/56608819/American_Gods_-_Neil_Gaiman%20_1_.pdf
5. Hemingway E. The Old Man and the Sea. URL: https://la.utexas.edu/users/jmciver/Honors/Fiction%202013/Hemmingway_The%20Old%20Man%20and%20the%20Sea_1952.pdf
6. Leeming D., Myths P. J. Legends, and Folktales of America: An Anthology. Oxford : Oxford University Press, 2000. 240 p.
7. London J. A Son of the Sun. URL: <http://www.freeclassicebooks.com/London%20Jack/A%20Son%20of%20The%20Sun.pdf>
8. Melville H. Moby Dick, or The Whale. URL: http://www.planetpublish.com/wp-content/uploads/2011/11/Moby_Dick_NT.pdf
9. Palaniuk C. Pygmy. URL: <https://www.onlinebook4u.net/romance/Pygmy/>
10. Sparks N. The Choice. URL: http://sinosijill.weebly.com/uploads/1/3/2/8/13288451/the_choice.pdf
11. Steinbeck J. The Grapes of Wrath. URL: http://nisbah.com/summer_reading/grapes_of_wrath_john_steinbeck2.pdf
12. Twain M. The Adventures of Huckleberry Finn. URL: <https://contentserver.adobe.com/store/books/HuckFinn.pdf>
13. United States of America National Anthem: Star Spangled Banner. URL: <https://georgewebush-whitehouse.archives.gov/national-anthem/text/newyork-full.html>

REFERENCES

1. Arutyunova, N. D. (1999). Yazyk i mir cheloveka [Language and human world]. Moskva: Yazyki russkoy kultury [in Russian].
2. Vezhbitskaya, A. (1996). Yazyk. Kultura. Poznanie [Language. Culture. Cognition] / otv. red. M. A. Krongauz. Moskva: Russkie slovari [in Russian].
3. Voinov, V. V. (1994). Sotsialno-otsinochni nominatsii u konteksti kultury SShA [Social-evaluative nominations in the context of US culture]. Kyiv: Lybid [in Ukrainian].
4. Goroshko, Ye. I. (2003). Yazykovoie soznanie: gendernaya paradigma [Linguistic consciousness: gender paradigm]: monografiya. Moskva; Kharkov: Izd. dom INZhEK [in Russian].
5. Maziev, Yu. M., Sarafannikova, S. V. (2001). Mifologiya politicheskogo diskursa v sovremennom informatsionnom prostranstve [The mythology of political discourse in the modern information space]. *Yazyk, kommunikatsiya i sotsialnaya sreda: mezhvuz. sb. nauch. trudov. Voronezh: VGTU*, 1, 75–83 [in Russian].
6. Merton, R. K. (1999). Sotsialnaya teoriya i sotsialnaya struktura [Social theory and social structure]. *Chelovek i obshchestvo: khrestomatiya* / red. S. A. Mikheev. Kiev: In-t sotsiologii NAN Ukrainy, 38–76 [in Russian].
7. Meshcheryakova, Yu. V. (1999). Kontsept “krasota” v angliyskoy i russkoy kulturakh [Concept BEAUTY in english and russian cultures]. *Yazykovaya lichnost: problemy lingvokulturologii i funktsionalnoy semantiki: sb. nauch. trudov. Volgograd: Peremena*, 209–215 [in Russian].
8. Cienki, A. (2007). Frames, Idealized Cognitive Models, and Domains. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford: Oxford University Press, 170–187.
9. Dirven, R., Wolf, H.-G., Polzenhagen, F. (2007). Cognitive Linguistics and Cultural Studies. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford: Oxford University Press, 1203–1221.
10. Grady, J. E. (2007). Metaphor. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* / ed. by D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford: Oxford University Press, 187–213.
11. Hybels, S., Weaver, R. (1998). Communicating effectively. 5th ed. Boston, Mass. etc.: McGraw Hill.

DICTIONARIES

12. Rozhdestvenskiy, Yu. V. (2002). Slovar terminov (obshcheobrazovatelnyy tezaurus): Moral. Nравstvennost. Etika [Dictionary of terms (comprehensive thesaurus): Morality, Morals, Ethics]. Moskva: Flinta; Nauka [in Russian].

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. Bradbury, R. Dandelion Wine. Retrieved from: https://archive.org/stream/Ray_BradburyDandelionWine/Ray_Bradbury_-_Dandelion_wine_djvu.txt

2. Cooper, J. F. The Last of the Mohicans. Retrieved from: http://www.planetpublish.com/wpcontent/uploads/2011/11/The_Last_of_the_Mohicans_NT.pdf
3. Fitzgerald, F. S. The Great Gatsby. Retrieved from: <http://swornfriends.com/Common/ueditor/net/upload/51/2013-06-25/475E0E9BC8883C37.pdf>
4. Gaiman, N. American Gods. Retrieved from: http://www.somersetacademy.com/ourpages/auto/2015/9/29/56608819/American_Gods_-_Neil_Gaiman%20_1_.pdf
5. Hemingway, E. The Old Man and the Sea. Retrieved from: https://la.utexas.edu/users/jmciver/Honors/Fiction%202013/Hemingway_The%20Old%20Man%20and%20the%20Sea_1952.pdf
6. Leeming, D., Myths, P. J. (2000). Legends, and Folktales of America: An Anthology. Oxford: Oxford University Press [in English].
7. London, J. A Son of the Sun. Retrieved from: <http://www.freeclassicebooks.com/London%20Jack/A%20Son%20Of%20The%20Sun.pdf>
8. Melville, H. Moby Dick, or The Whale. Retrieved from: http://www.planetpublish.com/wp-content/uploads/2011/11/Moby_Dick_NT.pdf
9. Palaniuk, C. Pygmy. Retrieved from: <https://www.onlinebook4u.net/romance/Pygmy/>
10. Sparks, N. The Choice Retrieved from: http://sinosijill.weebly.com/uploads/1/3/2/8/13288451/the_choice.pdf
11. Steinbeck, J. The Grapes of Wrath. Retrieved from: http://nisbah.com/summer_reading/grapes_of_wrath_john_steinbeck2.pdf
12. Twain, M. The Adventures of Huckleberry Finn. Retrieved from: <https://content.server.adobe.com/store/books/HuckFinn.pdf>
13. United States of America National Anthem: Star Spangled Banner. Retrieved from: <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/national-anthem/text/newyork-full.html>